

ИНСТИТУТ ЗА МЕНТАЛНО ЗДРАВЉЕ
Београд - Палмотићева 37

КУЋНИ РЕД
ИНСТИТУТА ЗА МЕНТАЛНО ЗДРАВЉЕ

Београд, октобар 2007. године

На основу члана 22. Статута Института за ментално здравље у Београду, улица Палмотићева број 37, директор Института дана 08.10. 2007. године донео је следећи

КУЋНИ РЕД ИНСТИТУТА ЗА МЕНТАЛНО ЗДРАВЉЕ

I. ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим кућним редом ближе се уређују услови боравка и понашања корисника здравствене заштите (у даљем тексту: пацијент) за време лечења и остваривања других видова здравствене заштите као и понашање и боравак грађана приликом посета пацијентима у Институту за ментално здравље (у даљем тексту: Институт).

Члан 2.

У коришћењу здравствене заштите у Институту сви грађани су једнаки.

У коришћењу здравствене заштите, страни држављани и лица без држављанства имају једнака права и дужности као домаћи држављани, у складу са Законом о здравственој заштити и другим посебним прописима.

II. ПРЕГЛЕД И ПРИЈЕМ ПАЦИЈЕНАТА

Члан 3.

Преглед пацијената, пријем на лечење, пружање здравствене заштите и отпуст пацијената врше здравствени радници у оквиру својих овлашћења, у складу са Законом, другим на закону заснованим прописима, општим актима Института и овим Кућним редом.

Члан 4.

Преглед пацијената врши се у одељењима за специјалистичко-консултативне прегледе и у другим организационим јединицама Института, у складу са Правилником о организацији и систематизацији послова у Институту.

Члан 5.

Мора се примити на преглед и прегледати свако лице које се обрати захтевом да му се пружи медицинска услуга, односно здравствена заштита. Такво лице дужно је да пружи, на захтев овлашћеног радника, потребне податке за утврђивање његовог идентитета, упут од надлежног доктора медицине, податке о запослењу и о праву на

здравствену заштиту као и друге податке и документацију у циљу обављања прегледа, лечења и наплате потраживања за пружену медицинску услугу.

Ако лице које захтева да му се пружи здравствена услуга, односно коме се пружа здравствена заштита сноси трошкове за пружену медицинску услугу, дужно је да те трошкове плати о чему ће добити одговарајући документ (признаницу, односно рачун).

Члан 6.

Пацијент примљен на стационарно лечење нема право да бира собу у коју ће бити смештен, односно где ће лежати.

Смештај пацијента примљеног на стационарно лечење на одељењу и у собе врши се искључиво по медицинским критеријумима и усвојеним протоколом Института.

Члан 7.

Сваки пацијент код пријема у Институт дужан је да преда одговарајући упут, прописно оверену здравствену књижицу, личну карту или другу одговарајућу документацију из којих ће се видети ко сноси трошкове лечења.

У хитним случајевима пацијенти се примају и без документације, која се у најкраћем могућем року мора прибавити.

Пацијенти са територије ван подручја града Београда морају имати оверен упут од лекарске комисије надлежне филијале завода за јавно здравље.

Члан 8.

Примљени пацијент се, пре него што дође на одговарајуће одељење, подвргава потребној хигијенској и санитарној обради.

У хитним и тешким случајевима пацијент се прима на одељење без хигијенско-санитарне обраде.

Члан 9.

По завршеној хигијенско-санитарној обради пацијент се смешта на одговарајуће одељење и може му се одобрити да носи лично одело уколико то не представља сметњу за његово ефикасно лечење.

Члан 10.

Пацијентова одећа, обућа, рубље и друге личне ствари, за време његовог боравка на одељењу чувају се на за то одређеним местима.

Новац, накит и друге вредне ствари враћају се, односно предају пратиоцу пацијента, а ако пацијент нема пратиоца, примљене ствари од вредности пописују се и

о томе се сачињава записник који потписује главна сестра на одељењу и још један радник са одељења.

Исти поступак примењује се и ако пацијент који се прима није при свести, а установи се да има драгоцености и новац.

III. БОРАВАК ПАЦИЈЕНТА НА ОДЕЉЕЊУ

Члан 11.

У интересу лечења пацијента, бржег оздрављења и одржавања реда у здравственим и другим просторијама, пацијенти су дужни да се придржавају упутстава здравствених радника, здравствених сарадника и Кућног реда.

Пацијент је дужан да омогући надлежним докторима медицине и другим здравственим радницима и здравственим сарадницима да му несметано пружају здравствену заштиту.

Пацијент је дужан да се придржава одређеног начина лечења, да прима прописану терапију, да се придржава упутстава надлежног доктора медицине и других здравствених радника и здравствених сарадника.

Пацијент својим поступцима не може онемогућавати указивање медицинске помоћи другим пацијентима.

Члан 12.

Пацијентима је забрањено да без позива и потребе улазе у остале радне просторије Института.

Пацијентима и грађанима забрањено је задржавање по ходницима, степеништу, споредним просторијама и просторијама намењеним за запослене у Институту.

Члан 13.

За време лечења у Институту пацијенту је забрањено:

- викање, лупање, певање, свирање, свађање као и свако друго понашање којим се нарушава ред, мир и тишина у собама пацијената, другим просторијама и у оквиру Института,
- оштећење имовине Института, цртање и писање по зидовима и инвентару и слично,
- бацање отпадака по собама, ходницима, другим просторијама и кругу болнице, ван места одређеног за то,
- вешање и сушење веша по собама, прозорима, радијаторима, другим просторијама у оквиру Института.
- коришћење мобилног телефона.

Члан 14.

Пацијентима је строго забрањено играње карата или других игара у виду коцкања.

Члан 15.

Пацијентима је забрањена употреба алкохола и психоактивних супстанци за време боравка у Институту, као и држање ватреног и хладног оружја.

Члан 16.

Пацијентима и њиховим посетиоцима за време боравка у Институту забрањено је пушење у болесничким собама, службеним просторијама, ординацијама лекара и ходницима.

Пушење је дозвољено у посебним просторијама, наменски за то одређеним.

Члан 17.

Пацијент је дужан да доприноси хигијени и чистоћи болесничке собе и других просторија које користи.

Пацијент не може својим присуством или на други начин ометати или спречавати раднике Института да одржавају чистоћу и хигијену у болесничким собама и другим просторијама.

Члан 18.

Пацијент је обавезан да чува одећу, обућу, постељину и други инвентар.

Причињену материјалну штету, коју пацијент намерно учини Институту, дужан је да надокнади.

Члан 19.

Пацијенти могу примати пошту која им се доставља преко главних одељенских медицинских сестара-техничара.

Члан 20.

Пацијенти су дужни да се опходе и понашају према здравственим радницима, здравственим сарадницима и другим запосленим у Институту, коректно и у границама дозвољених норми понашања.

Никакво зближавање или интимности између пацијената и запослених у Институту за време лечења и боравка у Институту нису дозвољени, као и између самих пацијената.

Пацијенти и запослени у Институту једни друге не смеју вређати, омаловажавати или понижавати.

Члан 21.

Уз посебно одобрење директора Института пацијенту се може одобрити посета свештеног лица ради обављања верског обреда.

Верски обреди се обављају на начин који не омета пацијенте и друга лица која не желе да присуствују истом.

IV. ИСХРАНА ПАЦИЈЕНАТА

Члан 22.

Врсту, квалитет и обим хране за пацијенте одређује главна медицинска сестра-техничар Института.

Припремање, справљање и кување хране за пацијенте врши се у сарадњи са Техничко-економским центром Клиничког центра Србије.

Члан 23.

Пацијенти узимају оброке у трпезарији, за столовима.

Изузетно, пацијенти који због природе болести и стања свог душевног здравља не могу или не смеју да устају, узимају оброке хране у болесничкој постељи.

Члан 24.

Пацијенти не могу примати храну од чланова своје породице, рођака или познаника који им долазе у посету или им на други начин достављају храну.

Храну, воће, сокове, минералну воду и слично пацијенти могу примати само по изричитом одобрењу надлежног доктора медицине, уз претходну сагласност шефа одељења.

V. ОДМОР И РАЗОНОДА

Члан 25.

Пацијенти су дужни да све време проводе у болесничкој соби, осим у време одређено за радну и окупациону терапију или у време одређено за оброке.

Пацијенти који могу да се крећу, слободно време могу проводити у заједничким просторијама или у кругу-парку Института, уз сагласност надлежног доктора медицине.

Пацијент је дужан да се на сваки позив здравственог радника врати у своју собу.

Члан 26.

У болесничким собама велика светла гасе се у 22 сата а пале у 5 сати.

У међувремену, у свим собама упаљена су такозвана «дежурна светла».

По потреби, медицинско особље у току интервенција пали светла у болесничким собама, све док за то постоји потреба.

Члан 27.

Пацијенти могу слушати радио и гледати ТВ програм на апаратима који се налазе у просторијама «дневног боравка», само у периоду времена које одређује главна медицинска сестра-техничар одељења, односно надлежни доктор медицине.

После гашења великог светла у болесничким собама, односно после 22 сата, пацијенти не могу да се налазе ван болесничких соба и својих постеља.

Уз посебно одобрење шефа одељења пацијенти могу у своје собе уносити само радио апарате – транзисторе, као и портабл ТВ пријемнике који имају могућност индивидуалног слушања.

Ако употреба радио и ТВ апарата смета осталим пацијентима у соби, власник апарата не може исти употребљавати, односно обавезан је да га искључи.

Уз одобрење доктора медицине или главне медицинске сестре-техничара одељења, пацијенти могу учествовати у вечерима које се организују за пацијенте, као и у «Културном кругу средом».

VI. ОБАВЕШТЕЊЕ О СТАЊУ ЗДРАВЉА ПАЦИЈЕНАТА

Члан 28.

Обавештење о стању здравља пацијената даје се породици сваког дана, усмено или телефоном.

Обавештење у смислу става 1. овог члана даје надлежни доктор медицине, односно дежурни доктор медицине или медицинска сестра-техничар, по одобрењу надлежног доктора медицине.

VII. ПОСЕТЕ ПАЦИЈЕНТИМА

Члан 29.

Посете пацијентима су дозвољене.

Време посете пацијентима одређује се одлуком директора Института.

Члан 30.

Начелник Клинике може одобрити посете појединим пацијентима и ван времена утврђеног за посете, ако за то постоје оправдани разлози.

За посете ван времена утврђеног одлуком директора Института, начелник Клинике издаје одговарајућу пропусницу са уписаним именом и презименом пацијента којем се дозвољава посета, називом одељења, именом и презименом лица коме се дозвољава долазак у посету, са тачно уписаним временом у којем се посета дозвољава.

Члан 31.

Одређеним пацијентима, ради заштите њиховог здравља, начелник Клинике може забранити или ограничити посету, како у погледу времена тако и у броју посетилаца.

Забрањене су посете пацијентима који се налазе у интензивној нези.

Члан 32.

Посете пацијентима који се налазе под судском истрагом дозвољене су само уз посебно одобрење надлежног суда.

Члан 33.

За време епидемије заразних болести посете пацијентима забрањују се у свим или у појединим деловима Института.

Забрана посете пацијентима у смислу става 1. овог члана истиче се на улазним вратима и на свим огласним таблама Института.

Члан 34.

Посетиоци су дужни да пазе на чистоћу, ред и мир док се налазе у Институту.

Посетиоцима се нарочито забрањује:

- пушење у собама пацијената,
- бацање отпадака, хартије, кутија и слично по собама, ходницима и у дворишту Института,

- паркирање возила у дворишту Института, употреба звучних сигнала, аларма и слично,
- доношење и узимање алкохола или психоактивних супстанци, као и уношење ватреног оружја,
- седење по болесничким постељама,
- изазивање свађе или нереди,
- употреба мобилног телефона.

О реду за време посете старају се надлежни доктори медицине и медицинске сестре-техничари.

На захтев здравствених радника као и радника службе обезбеђења Института, посетилац је дужан да омогући преглед предмета које уноси у Институт или односи од пацијента.

Члан 35.

Лицима која болују од заразних болести и деци испод 10 година живота, забрањен је приступ у Институт у циљу посете.

Посета пацијентима забрањена је и лицима која су под дејством алкохола или психоактивних супстанци.

Лицима која су непристојно и неадекватно обучена забрањен је доказак у посете.

Члан 36.

По истеку времена утврђеног за посете, медицинске сестре-техничари обавештавају посетиоце да је време посете истекло и да су дужни да напусте одељење и Институт.

VIII. ТЕРАПИЈСКИ ВИКЕНД

Члан 37.

Просечна дужина лечења пацијената у Институту је 4-6 недеља.

Приликом пријема пацијента и пратиоца надлежни доктор медицине упознаје са начином лечења и могућношћу реализације терапијског викенда.

Члан 38.

Терапијски викенд одобрава надлежни доктор медицине уз сагласност начелника клинике или шефа одељења.

Терапијски викенди на клиничким одељењима организују се по следећем принципу:

- 1) **Први викенд** пацијенти остају на одељењу;
- 2) **Други викенд**, у складу са клиничком сликом, одобравају се шетње пацијента у распону од 09-18 часова, али обавезно у пратњи члана породице или сарадника у лечењу;
- 3) **Трећи викенд** отвара могућност да пацијент проведе два дана код куће, уколико то његово здравствено стање дозвољава.

Члан 39.

Изузетак од члана 38. овог Кућног реда су пацијенти интензивне неге, који немају одобрене викенде све до преласка на полуинтензивну негу.

Изузетак су и пацијенти који се лече од болести зависности код којих се терапијски викенд реализује по завршеној едукативној фази лечења (испит) што се у просеку реализује после 3-4 недеље.

Члан 40.

У току терапијског викенда пратиоци се старају да пацијенти континуирано узимају лекове.

У случају потребе омогућава се повратак пацијента на одељење у било које време дана и ноћи.

Члан 41.

Сваки одобрени терапијски викенд уписује надлежни доктор медицине у историју болести пацијента.

При одласку пацијента на викенд, пратилац у историју болести потписује да ће континуирано водити бригу о пацијенту.

IX. ОТПУСТ ПАЦИЈЕНАТА

Члан 42.

Отпуст пацијента врши се кад је завршено његово лечење, кад пацијента треба превести у другу здравствену установу на лечење или кад то захтева пацијент, његов родитељ, усвојитељ или старатељ, ако је пацијент малолетно лице или лице лишено пословне способности.

Члан 43.

Пацијентима који се налазе на болничком лечењу може се ускратити даље лечење ако својим поступцима онемогућавају правилно пружање здравствене заштите другим пацијентима, ако се не придржавају одређеног начина лечења или ако не поштују прописани кућни ред, под условом да су претходно опоменути и да су способни за расуђивање.

Члан 44.

У случају да пацијент на стационарном лечењу захтева да прекине то лечење и поред упозорења надлежног доктора медицине на могуће последице због такве одлуке, дужан је да о томе да писмену изјаву.

Ако пацијент одбије да да писмену изјаву у случају из става 1. овог члана, надлежни доктор медицине сачиниће писмену белешку у присуству два сведока, која се одлаже и чува у медицинској документацији пацијента.

Лице у психотичном стану не може да прекине болничко лечење, осим уз изричит захтев родбине и писмену изјаву.

Члан 45.

Одлуку о отпусту пацијента доноси надлежни доктор медицине, уз сагласност шефа одељења и начелника клинике.

Члан 46.

Приликом отпуста са лечења пацијенту се издаје отпусна листа коју потписују доктор медицине који је водио пацијента, шеф одељења и начелник клинике. Пацијент потписује пријем отпусне листе.

У отпусној листи пацијента мора бити уписано:

- име и презиме пацијента,
- други лични подаци о пацијенту,
- датум пријема пацијента на лечење,
- датум отпуста са лечења,
- дијагноза болести,
- резултати испитивања и лабораторијских анализа,
- терапија и савети у погледу даљег лечења,
- предлог за даље боловање,
- исхрана и третман пацијента,
- предлог за даљу терапију.

У отпусну листу констатује се разлог отпуста пацијента.

Разлог одпуста констатује се и кад се пацијент отпушта због непридржавања одредби овог Кућног реда.

X. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 47.

Здравствени радници и здравствени сарадници дужни су да пацијенте упознају са одредбама овог Кућног реда.

Извод из овог Кућног реда са одредбама које се односе на права и обавезе пацијената и посетилаца истаћи ће се на видним местима у одељењима Института.

Члан 48.

У случају тежег кршења одредби овог Кућног реда интервенисаће служба обезбеђења Института ради успостављања реда и одстрањивања лица који ремете ред и мир пацијената.

Члан 49.

Овај Кућни ред ступа на снагу даном његовог доношења, а објављује се на огласној табли Института.

ДИРЕКТОР
Проф др Душица Лечич-Тошевски, с.р.